

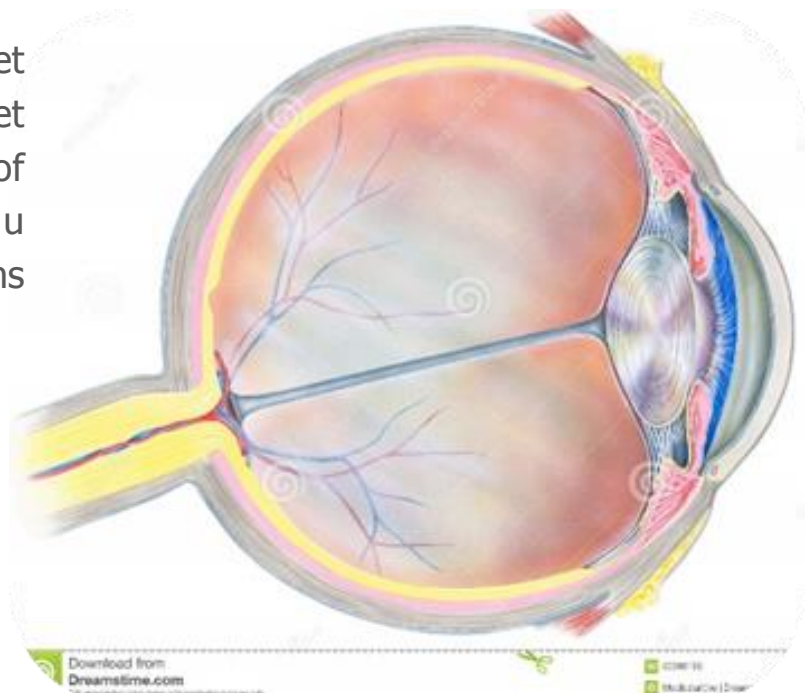
Leeftijdsgebonden maculadegeneratie

Wat is macula?

Achteraan in het oog ligt het netvlies, dit is de binnenste oogrok. Het netvlies bestaat uit lichtgevoelige cellen (fotoreceptoren) en dient als 'scherm' waarop beelden worden geprojecteerd.

Het middelpunt van het netvlies heet de macula of gele vlek. In de macula bevinden zich kegeltjes. Dit zijn lichtgevoelige cellen of fotoreceptoren die ervoor zorgen dat wij details en kleur kunnen waarnemen (waardoor wij bijvoorbeeld kunnen lezen of iemands gezicht kunnen herkennen).

Het overige deel van het netvlies zorgt voor het perifere zien (zijzicht of gezichtsveld), waardoor u bijvoorbeeld nergens tegenaan loopt.



Download from
Dreamstime.com

© 2016
Shutterstock / Dier

Wat is maculadegeneratie?

Maculadegeneratie is een oogaandoening waarbij het centrale scherpte-zicht achteruit gaat. De oorzaak hiervan is het afsterven van de lichtgevoelige cellen (kegeltjes) in de macula. Dit wordt ook wel 'slijtage van het netvlies' genoemd.

Het netvlies rond de macula dat zorgt voor het zijzicht blijft in de meeste gevallen bewaard, zodat u in staat blijft om zelfstandig de weg in huis en daarbuiten te vinden.

Er bestaan twee vormen:

- **Droge maculadegeneratie** is een slijtageproces waarbij afval in het netvlies opstapelt gedurende het leven en de lichtgevoelige cellen in de macula langzaam afsterven. Bij deze vorm gaat het zicht meestal geleidelijk aan en eerder traag achteruit.
- **Natte maculadegeneratie** is een slijtageproces waarbij tevens nieuwe bloedvaten in de macula beginnen te groeien vanuit het onderliggende vaatvlies. Deze bloedvaten lekken en veroorzaken vochttopstapeling en bloedingen in de macula. Bij natte maculadegeneratie kan het zicht plots en sneller verminderen.

Symptomen van maculadegeneratie

In de beginfase van de aandoening zijn er geen of weinig klachten. De afwijkingen worden dan meestal bij toeval ontdekt bij een routine oogcontrole.

In een verder gevorderd stadium kunnen twee soorten klachten ontstaan:

- **Wazige vlek of verminderd zien**

Op de plek waarop u blik richt, neemt u een wazige, doffe of donkere vlek waar. Deze vlek reist voortdurend met uw blik mee, het is dus niet mogelijk om naast de vlek te kijken. Tevens ziet u minder gedetailleerd. Hierdoor kunt u de gezichten van mensen minder goed herkennen. Ook lezen kan moeilijker worden, omdat letters van een woord lijken te ontbreken.

- **Vervormd zien**

Soms is vervorming van het beeld het eerste wat u merkt. Lijnen lopen niet meer recht, maar hebben een vreemde kronkel. U ziet bijvoorbeeld een deuk of een hobbel in een deurpost of lantaarnpaal. Of u ziet 'verwongen' gezichten.

Diagnose

Bepalen gezichtsscherpte

- **Fundoscopie:** inspectie van het netvlies en de macula.
- **OCT-scan van de macula:** gedetailleerde scan aan de hand van infrarood licht om onder andere vocht op te sporen in en onder de macula.
- **Fluo-angiografie:** foto's van het netvlies na injectie van contrastvloeistof in een ader in de arm om onder andere lekkende bloedvaten op te sporen.

Indien nodig kunnen nog aanvullende onderzoeken nodig zijn.

Er is verwijding van de pupilopening door middel van druppels nodig. Door deze druppels kan u tijdelijk wazig zien (2 tot 3 uur). Het is daarom aangeraden voor deze onderzoeken een begeleider mee te nemen naar het ziekenhuis, zeker wanneer u met de wagen komt.

Behandeling

De behandelingsmogelijkheden zijn afhankelijk van het type maculadegeneratie.

Bij natte maculadegeneratie is in de meeste gevallen een behandeling met injecties in het oog mogelijk. Deze behandeling heeft vooral als doel het zicht te stabiliseren. Soms kan ook een laserbehandeling of chirurgie nodig zijn. Uw oogarts bespreekt met u de optimale behandelingsvorm.

Voor droge maculadegeneratie is geen actieve behandeling mogelijk. De inname van een gevarieerde voeding, eventueel aangevuld met voedingssupplementen, kan de progressie van maculadegeneratie vertragen. Uw oogarts bespreekt met u of de inname van voedingssupplementen voor u nuttig kan zijn.

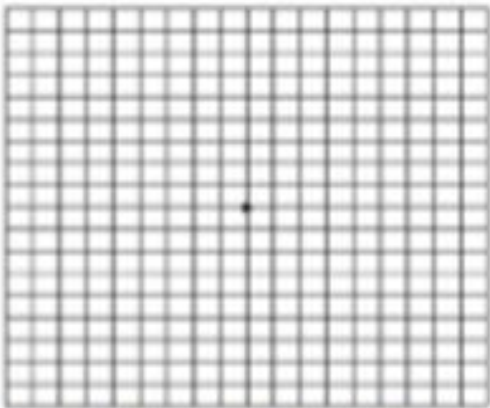
Preventie van maculadegeneratie

Er is aangetoond dat bepaalde voedingsstoffen nodig zijn om de macula goed te laten functioneren. Als één van de ogen is aangetast door maculadegeneratie, kan het voldoende innemen van die voedingsstoffen het slijtageproces in beide ogen mogelijk vertragen. Deze voedingsstoffen vinden we in een goede gevarieerde voeding en ook in voedingssupplementen. Uw oogarts bespreekt met u of de inname van voedingssupplementen voor u nuttig kan zijn.

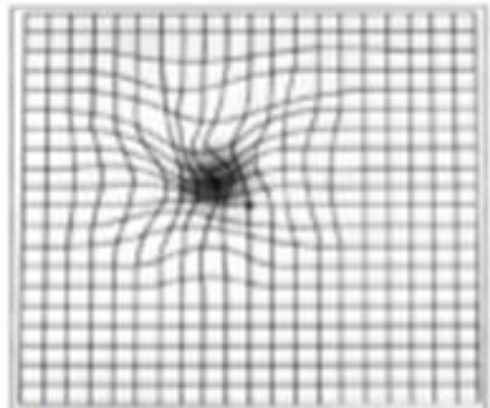
Er is aangetoond dat rokers meer kans hebben op het ontwikkelen van maculadegeneratie en dat maculadegeneratie bij rokers ook sneller achteruit gaat. Het is dus belangrijk om niet te roken of om te stoppen met roken om de kans op maculadegeneratie te verkleinen of de progressie van maculadegeneratie te verminderen.

Wanneer is een dringende controle nodig?

- Bij plots verminderd zicht.
- Bij plotse toename van vervormd beeld of kromme lijnen. Dit kan u in de gaten houden aan de hand van een Amsler grid (u vindt hieronder een voorbeeld). Uw oogarts kan u een Amsler grid meegeven.



Amsler kaart normaal



Amsler kaart bij maculadegeneratie

Contactgegevens

Campus Aalst

Moorselbaan 164 - 9300 Aalst

Tel: 053 72 44 69

Fax: 053 72 41 51

Oogziekten.Aalst@olvz-aalst.be

Disclaimer

De informatie in deze brochure is van algemene aard en is bedoeld om u een globaal beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In iedere situatie, en dus ook de uwe, kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze brochure vervangt dus niet de informatie die u van uw behandelend arts reeds kreeg en die rekening houdt met uw specifieke toestand. Zijn er na het lezen van deze brochure nog vragen schrijf deze eventueel op en bespreek ze in ieder geval met uw behandelend arts.

Versie 11/12/2018

Goedgekeurd door dokter Filip
D'Hollander

